
Kyrkomötet Organisationsutskottets betänkande 2011:5

Medlemsförslag

Sammanfattning

Utskottet föreslår avslag på motion 2011:24 med uppdrag till kyrkostyrelsen att utreda möjligheter att införa bestämmelser i kyrkoordningen som gör det möjligt för församlingsmedlemmar att väcka förslag i kyrkofullmäktige.

Utskottet menar att medlemsförslag kan vara ett sätt att vitalisera församlinglivet och öka intresset för och uppmärksamheten på församlingens angelägenheter. Det sätt som motionen föreslår känns dock onödigt byråkratiskt.

Till betänkandet är fogat en reservation till förmån för bifall till motionen.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:24.

Motionens förslag

Motion 2011:24 av Anna Ekström m.fl., Tillåt medlemsförslag i kyrkofullmäktige

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda möjligheten att i kyrkoordningen införa bestämmelser som gör det möjligt för medlemmar i en församling att väcka förslag i kyrkofullmäktige (medlemsförslag).

Bakgrund

Medlemsförslag i kyrkofullmäktige

Enligt 2 kap. 4 § i kyrkoordningen utövas beslutanderätten i en församling i kyrkofullmäktige. Kyrkofullmäktige är enligt 3 kap. 1 § församlingens högsta beslutande organ. Om en församling ingår i en samfällighet kan ett direktvalt kyrkoråd utöva församlingens beslutanderätt. I en samfällighet utövas beslutanderätten av samfällda kyrkofullmäktige. I 3 kap. 24 § klargörs att kyrkofullmäktige ska besluta i ärenden som har väckts av kyrkorådet eller någon nämnd eller en ledamot genom en motion. Vidare kan kyrkostyrelsen eller övriga organ som är tillsatta av kyrkomötet, stiftsstyrelsen eller någon nämnd som är tillsatt av stiftsfullmäktige och domkapitlet anhängiggöra ärende. Slutligen får revisorerna väcka ett ärende om ärendet gäller en förvaltning som har samband med revisionsuppdraget.

Sedan drygt tio år har kommuner och landsting med stöd av 5 kap. 23 § första stycket p. 5 i kommunallagen (1991:900) rätt att införa institutet medborgarförslag. I dag har en majoritet av kommunerna och en betydande andel av landstingen infört denna förslagsrätt. Förslagsrätten tillkommer de som är folkbok-

förda i kommunen och gäller även barn och ungdomar liksom utländska medborgare utan lokal rösträtt.

2006 genomfördes en undersökning av de kommuner och landsting som infört systemet med medborgarförslag. Resultaten visade att kommunerna i genomsnitt fått 26 förslag och landstingen 17 stycken under 2004 och 2005. En mindre andel av kommunerna (16 procent) hade fått fler än 51 förslag. Inget landsting hade fått fler än 20 förslag. Möjligheten att lämna medborgarförslag utnyttjades således i högre grad i kommunerna än i landstingen.

Utskottets överväganden

Medlemsförslag

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:24.

Utskottet menar att medlemsförslag kan vara ett sätt att vitalisera församlingslivet och öka intresset för och uppmärksamheten på församlingens angelägenheter. Det sätt som motionen föreslår känns dock onödigt byråkratiskt.

Församlingarna har redan idag förutsättningar för att stimulera till dialog och ökad kommunikation med medlemmarna. Att till exempel införa en "förslagslåda" på hemsidan kräver inget kyrkomötesbeslut.

Om motionens förslag skulle genomföras finns snarare en risk för att de som lämnar medlemsförslag blir besvikna och frustrerade. Detta eftersom de skulle få vänta ganska länge på svar, med tanke på att kyrkofullmäktige endast sammanträder två till tre gånger per år.

Mot bakgrund av ovanstående bör motion 2011:24 avslås.

Uppsala den 29 september 2011

På Organisationsutskottets vägnar

Torgny Larsson, ordförande

Per Westberg, sekreterare

Beslutande: Torgny Larsson, ordförande, Marta Axner, Anton Härder, Anna Brandoné, Fredrik Upmark, Anders Björkman, Ingela Arheden, Ann-Britt Åsebol, Conny Tyrberg, Daniel Tisell, Per Lindberg, Sofia Särdaqvist, Irene Oskarsson, Susann Torgerson och Carin Åblad Lundström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Aina Andersson, Micael Åsman, Sten-Arne Burman, Rolf Persson, Birgit Kullingsjö, Camilla Widepalm Heurén, Per Ingvarsson, Marika Markovits, Peder Fohlin, Christer Kax Sundberg och Celina Falk.

Biskoparna Erik Aurelius och Eva Brunne har daltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

O 2011:5

Vi reservanter anser att medlemsförslag i kyrkofullmäktige är ett av flera bra sätt att vitalisera församlingslivet, fördjupa demokratin och ge flera inflytande i församlingarna. Redan idag har församlingarna förutsättningar att stimulera till dialog och ökad kommunikation med medlemmarna. Medlemsförslag kan vara ytterligare ett sätt att öka intresset för församlingens angelägenheter.

Vi anser att frågan bör utredas av kyrkostyrelsen med målet att föreslå bestämmelser i kyrkoordningen om medlemsförslag. Ett sådant förslag bör utformas så att församlingen själv kan avgöra om man vill införa en ordning med medlemsförslag eller inte.

Därför bör motion 2011:24 bifallas.

Uppsala den 30 september 2011

Susann Torgerson (FISK), Daniel Tisell (c), Ingela Arheden (m), Anders Björkman (m), Conny Tyrberg (c), och Irene Oskarsson (KR).